Variabile

Cursul numărul 3 de SGBD menționează următoarele:

Variabilele

- Stochează datele în același format binar intern ca și baza de date, astfel nefiind necesare conversii suplimentare.
- Pot fi declarate doar în zona declarativă a unui bloc, unde pot fi și inițializate.
  - Li se pot atribui valori noi și pot fi utilizate în zona executabilă a blocului.
    - Pot fi transmise ca parametrii subprogramelor *PL/SQL*.
- Pot fi declarate pentru a menține rezultatul obținut de un subprogram *PL/SQL*.
- Sunt vizibile în blocul în care sunt declarate și în toate subblocurile declarate în acesta.
- Dacă o variabilă nu este declarată local în bloc, atunci este căutată în secțiunea declarativă a blocurilor care includ blocul respectiv.

Așadar, voi da câteva *exemple greșite* de folosire a variabilelor (asemănătoare exemplului 3.3 din curs), urmate de *explicarea erorilor* și *corectarea* acestora:

- **Exemplul 1** (trei blocuri)

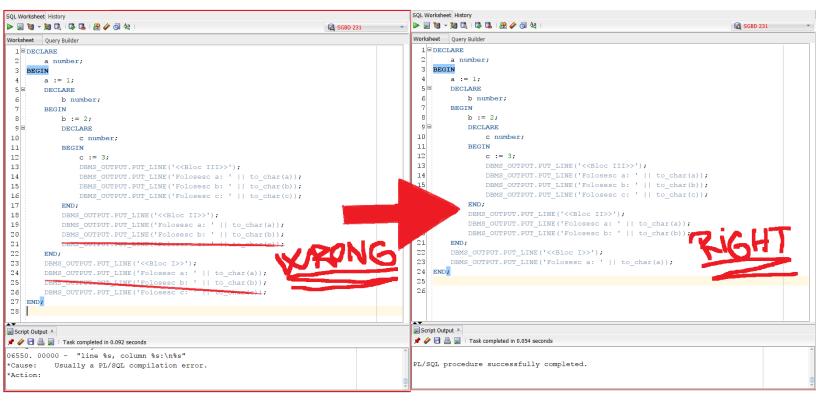
```
SQL Worksheet History
⊳ 🗐 🔻 🗃 🗟 | 🔯 🖺 | 🖀 🥢 🗿 👯 |
                                                                           Worksheet Query Builder
  1 DECLARE
        a number;
  3 BEGIN
  4
        a := 1;
  5 🖃
        DECLARE
            b number;
  6
  7
        BEGIN
  8
            b := 2;
  9 🖃
            DECLARE
 10
                 c number;
 11
            BEGIN
 12
                c := 3;
                 DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('<<Bloc III>>');
 13
                 DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Folosesc a: ' || to_char(a));
 14
 15
                 DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Folosesc b: ' || to_char(b));
 16
                 DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Folosesc c: ' || to_char(c));
 17
            END;
 18
            DBMS OUTPUT.PUT LINE('<<Bloc II>>');
            DBMS OUTPUT.PUT_LINE('Folosesc a: ' || to_char(a));
 19
 20
            DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Folosesc b: ' || to_char(b));
 21
            DBMS OUTPUT.PUT LINE('Folosesc c: ' || to char(c));
 22
        END;
 23
        DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('<<Bloc I>>');
 24
        DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Folosesc a: ' || to_char(a));
 25
        DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Folosesc b: ' || to_char(b));
 26
        DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Folosesc c: ' || to_char(c));
 27 END;
 28
```

Erori:

```
SQL Worksheet History
⊳ 🕎 👸 🗸 👸 🐧 | 🐉 🏈 🧑 👯
                                                                           € SGBD 231
Worksheet Query Builder
  1 DECLARE
       a number;
  3 BEGIN
       a := 1;
  4
  5 🖃
        DECLARE
  6
         b number;
  7
        BEGIN
  8
           b := 2;
           DECLARE
  9 🖃
 10
                c number;
 11
           BEGIN
 12
              c := 3;
 13
                DBMS OUTPUT.PUT LINE('<<Bloc III>>');
                DDMC OUMDING DIM TINE/LEGIOGGA
Script Output ×
📌 🥟 🖥 🚇 📘 | Task completed in 0.082 seconds
    DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Folosesc c: ' || to_char(c));
END;
Error report -
ORA-06550: line 21, column 56:
PLS-00201: identifier 'C' must be declared
ORA-06550: line 21, column 9:
PL/SQL: Statement ignored
ORA-06550: line 25, column 52:
PLS-00201: identifier 'B' must be declared
ORA-06550: line 25, column 5:
PL/SQL: Statement ignored
ORA-06550: line 26, column 52:
PLS-00201: identifier 'C' must be declared
ORA-06550: line 26, column 5:
PL/SQL: Statement ignored
06550. 00000 - "line %s, column %s:\n%s"
*Cause:
         Usually a PL/SQL compilation error.
*Action:
```

Observăm că erorile au legătură cu liniile 21, 25 și 26. Amintindu-ne ceea ce menționa cursul 3, ne dăm seama că variabilele, dacă nu sunt declarate local în bloc, sunt căutate în secțiunea declarativă a blocurilor care includ blocul respectiv. Astfel, eroarea de la linia 21 ne indică faptul că variabila C nu este găsită deoarece ea nu mai este văzută de blocul II, iar erorile de la liniile 25 și 26 merg pe același principiu: variabilele B și C nu sunt găsite pentru că ele nu pot fi văzute de blocul I.

- Trei blocuri fără erori:

- Ce afișează cele 3 blocuri corecte:

```
SQL Worksheet History
Worksheet
         Query Builder
             b := 2;
  9 🖃
             DECLARE
                 c number;
 11
             BEGIN
 12
                 c := 3;
 13
 14
                 DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('<<Bloc III>>');
                 DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Folosesc a: ' || to_char(a));
 15
                 DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Folosesc b: ' || to_char(b));
 16
 17
                 DBMS OUTPUT.PUT LINE('Folosesc c: ' || to char(c));
 18
             END;
             DBMS OUTPUT.PUT LINE('<<Bloc II>>');
 19
             DBMS OUTPUT.PUT_LINE('Folosesc a: ' || to_char(a));
 20
             DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Folosesc b: ' || to_char(b));
 21
 22
         END;
 23
         DBMS OUTPUT.PUT LINE('<<Bloc I>>');
 24
         DBMS OUTPUT.PUT LINE('Folosesc a: ' || to char(a));
 25
    END;
 26
Script Output ×
📌 🧽 🖥 🚇 星 | Task completed in 0.07 seconds
<<Bloc III>>
Folosesc a: 1
Folosesc b: 2
Folosesc c: 3
<<Bloc II>>
Folosesc a: 1
Folosesc b: 2
<<Bloc I>>
Folosesc a: 1
PL/SQL procedure successfully completed.
```

Vizualizând această soluție corectă și ceea ce afișează ea, ne putem da seama mai bine cum sunt împărțite variabilele pe blocuri și care pot fi văzute de către program la fiecare moment.

- **Exemplul 2** (patru blocuri)

```
SQL Worksheet History
🕨 🕎 👸 🗸 🥦 🗟 | 🐉 🖺 | 🎎 🥢 👩 👯 |
Worksheet
        Query Builder
  1 □ DECLARE
        a number;
    BEGIN
         a := 1;
  4
  5 🖃
        DECLARE
  6
             b number;
  7
        BEGIN
  8
             b := 2;
  9 🖃
             DECLARE
 10
                 c number;
 11
             BEGIN
 12
                 c := 3;
 13 🖃
                 DECLARE
 14
                     d number;
 15
                 BEGIN
 16
                     d := 4;
 17
                     DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('<<Bloc IV>>');
 18
                     DBMS OUTPUT.PUT LINE('Folosesc a: ' || to char(a));
 19
                     DBMS OUTPUT.PUT LINE('Folosesc b: ' || to char(b));
 20
                     DBMS OUTPUT.PUT LINE('Folosesc c: ' || to char(c));
 21
                     DBMS OUTPUT.PUT LINE('Folosesc d: ' || to char(d));
 22
                 END;
 23
                 DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('<<Bloc III>>');
 24
                 DBMS OUTPUT.PUT LINE('Folosesc a: ' || to char(a));
 25
                 DBMS OUTPUT.PUT LINE('Folosesc b: ' || to char(b));
                 DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Folosesc c: ' || to_char(c));
 26
 27
                 DBMS OUTPUT.PUT LINE('Folosesc d: ' || to char(d));
 28
             END;
 29
             DBMS OUTPUT.PUT LINE('<<Bloc II>>');
 30
             DBMS OUTPUT.PUT LINE('Folosesc a: ' || to char(a));
 31
             DBMS OUTPUT.PUT LINE('Folosesc b: ' || to char(b));
 32
             DBMS OUTPUT.PUT LINE('Folosesc c: ' || to_char(c));
 33
             DBMS OUTPUT.PUT LINE('Folosesc d: ' || to char(d));
 34
         END;
 35
         DBMS OUTPUT.PUT LINE('<<Bloc I>>');
         DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Folosesc a: ' || to_char(a));
 36
         DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Folosesc b: ' || to_char(b));
 37
         DBMS OUTPUT.PUT LINE('Folosesc c: ' || to char(c));
 38
 39
         DBMS OUTPUT.PUT LINE('Folosesc d: ' || to char(d));
 40 END;
```

- Erori:

```
Script Output X
📌 🧽 뒴 🖺 📘 🛘 Task completed in 0.099 seconds
    DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Folosesc c: ' || to_char(c));
    DBMS OUTPUT.PUT_LINE('Folosesc d: ' || to_char(d));
END;
Error report -
ORA-06550: line 27, column 60:
PLS-00201: identifier 'D' must be declared
ORA-06550: line 27, column 13:
PL/SQL: Statement ignored
ORA-06550: line 32, column 56:
PLS-00201: identifier 'C' must be declared
ORA-06550: line 32, column 9:
PL/SQL: Statement ignored
ORA-06550: line 33, column 56:
PLS-00201: identifier 'D' must be declared
ORA-06550: line 33, column 9:
PL/SQL: Statement ignored
ORA-06550: line 37, column 52:
PLS-00201: identifier 'B' must be declared
ORA-06550: line 37, column 5:
PL/SQL: Statement ignored
ORA-06550: line 38, column 52:
PLS-00201: identifier 'C' must be declared
ORA-06550: line 38, column 5:
PL/SQL: Statement ignored
ORA-06550: line 39, column 52:
PLS-00201: identifier 'D' must be declared
ORA-06550: line 39, column 5:
PL/SQL: Statement ignored
06550. 00000 - "line %s, column %s:\n%s"
*Cause:
          Usually a PL/SQL compilation error.
*Action:
```

- Patru blocuri fără erori:

- Ce afișează cele patru blocuri corecte:

```
SQL Worksheet History
🕨 🕎 👸 🔻 👸 🗟 | 🐉 🏈 🌀 🗛 |
Worksheet
         Query Builder
 18
                      DBMS OUTPUT.PUT LINE('Folosesc a: ' || to char(a));
 19
                      DBMS OUTPUT.PUT LINE('Folosesc b: ' || to char(b));
 20
                      DBMS OUTPUT.PUT LINE('Folosesc c: ' || to char(c));
 21
                      DBMS OUTPUT.PUT LINE('Folosesc d: ' || to char(d));
 22
                 END;
 23
                 DBMS OUTPUT.PUT LINE('<<Bloc III>>');
 24
                 DBMS OUTPUT.PUT LINE('Folosesc a: ' || to char(a));
 25
                 DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Folosesc b: ' || to_char(b));
 26
                 DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Folosesc c: ' || to_char(c));
 27
             END;
 28
             DBMS OUTPUT.PUT LINE('<<Bloc II>>');
             DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Folosesc a: ' || to_char(a));
 29
 30
             DBMS OUTPUT.PUT LINE('Folosesc b: ' || to char(b));
 31
         END;
 32
         DBMS OUTPUT.PUT LINE('<<Bloc I>>');
 33
         DBMS OUTPUT.PUT LINE('Folosesc a: ' || to_char(a));
 34
    END;
Script Output X
📌 🥟 🔡 🚇 屋 🗆 Task completed in 0.071 seconds
<<Bloc IV>>
Folosesc a: 1
Folosesc b: 2
Folosesc c: 3
Folosesc d: 4
<<Bloc III>>
Folosesc a: 1
Folosesc b: 2
Folosesc c: 3
<<Bloc II>>
Folosesc a: 1
Folosesc b: 2
<<Bloc I>>
Folosesc a: 1
```

În concluzie, datorită acestor exemple am observat cum pot fi declarate variabilele local în blocuri și la ce momente pot fi văzute în program, dar și când nu le mai putem apela.

Instrucțiunea DELETE + RETURNING

Despre instrucțiunea de DELETE cu RETURNING știm că trebuie să returneze exact o linie, dar și că, în cazul în care încercăm să returnăm mai multe linii, ne va fi afișată o eroare (TOO MANY ROWS). Dar ce se întâmplă în cazul în care nu returnăm nicio linie? Să vedem:

Creăm tabelul TABEL astfel:

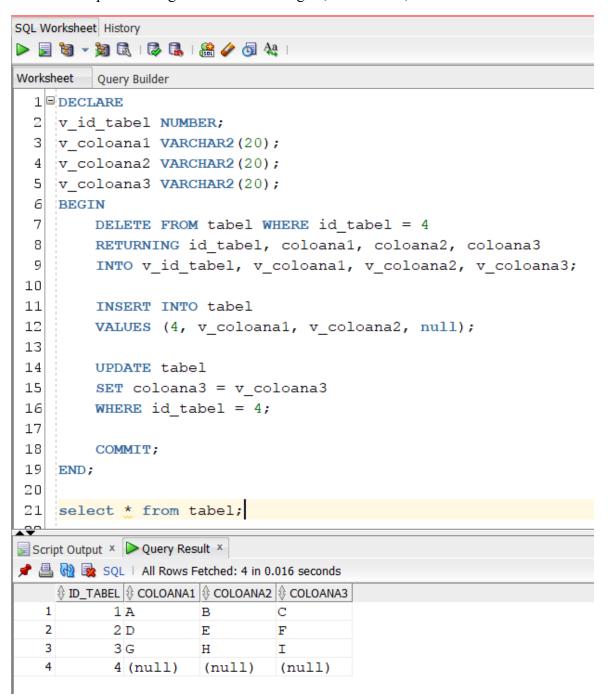
```
SQL Worksheet History
⊳ 舅 🔚 🗸 👸 🗟 | 🐉 🕵 | 👭 🧽 👩 🚑 |
        Query Builder
Worksheet
  1 create table tabel (
         id tabel number primary key,
         coloanal varchar2(20),
  3
         coloana2 varchar2(20),
  5
         coloana3 varchar2(20)
  6
    );
  7
  8
    insert into tabel (id tabel, coloana1, coloana2, coloana3)
    values (1, 'A', 'B', 'C');
 10
 11
    insert into tabel (id tabel, coloana1, coloana2, coloana3)
    values (2, 'D', 'E', 'F');
 13
 14
 15
    insert into tabel (id tabel, coloana1, coloana2, coloana3)
    values (3, 'G', 'H', 'I');
 16
 17
 18
    commit;
 19
 20
Script Output X DQuery Result X
📌 🧽 🖥 🖺 🔋 🛘 Task completed in 0.114 seconds
1 row inserted.
1 row inserted.
1 row inserted.
Commit complete.
```

Observăm că id-urile sunt începând de la 1 până la 3. Astfel, vom încerca să ștergem, cu ajutorul lui DELETE cu RETURNING, înregistrarea cu id-ul 4 (care, de fapt, nu există).

```
SQL Worksheet History
🕨 🕎 👸 🗸 👸 🗟 | 🐉 🕵 | 🏯 🥢 👩 🗛 |
Worksheet
         Query Builder
  1 DECLARE
    v id tabel NUMBER;
  3
    v coloana1 VARCHAR2(20);
     v coloana2 VARCHAR2(20);
  5
    v_coloana3 VARCHAR2(20);
  6
     BEGIN
  7
         DELETE FROM tabel WHERE id tabel = 4
  8
         RETURNING id_tabel, coloana1, coloana2, coloana3
  9
         INTO v_id_tabel, v_coloana1, v_coloana2, v_coloana3;
 10
         INSERT INTO tabel
 11
 12
         VALUES (4, v_coloana1, v_coloana2, null);
 13
         UPDATE tabel
 15
         SET coloana3 = v coloana3
         WHERE id tabel = 4;
 16
 17
 18
         COMMIT;
 19
     END;
 <u>20</u>
Script Output X DQuery Result X
📌 🤌 🖥 🖺 🔋 🗆 Task completed in 0.043 seconds
1 row inserted.
1 row inserted.
Commit complete.
PL/SQL procedure successfully completed.
```

După ce executăm setul de instrucțiuni, ne apare în consolă "PL/SQL procedure successfully completed", contrar așteptărilor de a apărea o eroare de tip NO_DATA_FOUND. Practic, neavând înregistrarea cu id-ul 4, instrucțiunea de DELETE cu RETURNING a trecut peste acest lucru și a înlocuit toate coloanele returnate cu NULL.

Remarcăm faptul că înregistrarea a fost adăugată, cu adevărat, în tabelul nostru de test:

Instrucțiunea UPDATE + RETURNING

Mai devreme am văzut cum se comportă instrucțiunea DELETE cu RETURNING. Dar cea de UPDATE cu RETURNING? Se va comporta la fel? Să vedem:

Folosim același tabel de test ca în exemplul anterior.

Știm că DELETE cu RETURNING nu va afișa nicio eroare în cazul în care nu avem nicio linie. Remarcăm faptul că UPDATE cu RETURNING face același lucru:

```
SQL Worksheet History
⊳ 属 🔚 🗸 📓 🗟 | 🐉 🕵 | 🖀 🤣 🎸 👩 🗛 |
Worksheet
         Query Builder
  1 DECLARE
    v id tabell NUMBER;
    v id tabel2 NUMBER;
    v coloana VARCHAR2(20);
    BEGIN
  6
         v_{id_tabel1} := 5;
  7
         v id tabel2 := 6;
         UPDATE tabel
  8 🖃
  9
         SET coloana3 = 'MODIFICAT'
         WHERE id tabel in (v id tabel1, v id tabel2)
 10
 11
         RETURNING coloana3
 12
         INTO v coloana;
 13
 14
         DBMS OUTPUT.PUT LINE ('SUCCESS');
 15
 16
         COMMIT;
 17
    END;
 18
Script Output X DQuery Result X
📌 🤌 🖥 🖺 🔋 🗆 Task completed in 0.063 seconds
SUCCESS
PL/SQL procedure successfully completed.
```

Afișăm în consolă tabelul și observăm că nimic nu s-a întâmplat.

```
SQL Worksheet History
⊳ 🕎 👸 🗸 🗟 | 🐉 🌽 👩 🗛 |
Worksheet
         Query Builder
    v id tabel2 NUMBER;
  3
    v coloana VARCHAR2 (20);
  5
    BEGIN
  6
         v id tabel1 := 5;
  7
         v id tabel2 := 6;
  8 🖃
         UPDATE tabel
  9
         SET coloana3 = 'MODIFICAT'
         WHERE id tabel in (v id tabel1, v id tabel2)
 10
         RETURNING coloana3
 11
 12
         INTO v coloana;
 13
 14
         DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('SUCCESS');
 15
 16
         COMMIT;
 17
    END;
 18
     select * from tabel;
 19
 20
Script Output × Query Result ×
📌 🖺 🙀 🗽 SQL | All Rows Fetched: 4 in 0.015 seconds
    1 A
   1
                     В
                              С
   2
           2 D
                     E
                              F
   3
           3 G
                              Ι
                     Η
   4
           4 (null)
                     (null)
                             (null)
```

De asemenea, știm că DELETE cu RETURNING va afișa o eroare în cazul mai multor linii. Observăm că UPDATE cu RETURNING face același lucru, returnând eroarea de tip TOO_MANY_ROWS:

```
SQL Worksheet History
Worksheet Query Builder
  1 □ DECLARE
    v id tabell NUMBER;
    v_id_tabel2 NUMBER;
    v coloana VARCHAR2(20);
    BEGIN
  6
         v_id_tabel1 := 2;
  7
         v id tabel2 := 4;
  8 🖃
        UPDATE tabel
        SET coloana3 = 'MODIFICAT'
  9
         WHERE id_tabel in (v_id_tabel1, v_id_tabel2)
 10
        RETURNING coloana3
 11
 12
        INTO v_coloana;
 13
 14
         DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('SUCCESS');
 15
 16
         COMMIT;
 17
    END;
 <u>18</u>
Script Output X DQuery Result X
📌 🧽 🖥 🖺 📗 🗆 Task completed in 0.079 seconds
    WHERE id tabel in (v id tabel1, v id tabel2)
    RETURNING coloana3
    INTO v_coloana;
    DBMS OUTPUT.PUT LINE('SUCCESS');
    COMMIT;
END;
Error report -
ORA-01422: exact fetch returns more than requested number of rows
ORA-06512: at line 8
01422. 00000 - "exact fetch returns more than requested number of rows"
          The number specified in exact fetch is less than the rows returned.
*Action:
           Rewrite the query or change number of rows requested
```

Acest lucru poate fi văzut și astfel:

```
SQL Worksheet History
⊳ 🕎 🐚 🗸 📓 🗟 | 🐉 🕵 | 💒 🥢 👩 🗛 |
Worksheet
          Query Builder
  1 DECLARE
     v id tabell NUMBER;
  3
    v id tabel2 NUMBER;
     v coloana VARCHAR2 (20);
  5
    BEGIN
  6
         v id tabel1 := 2;
  7
         v id tabel2 := 4;
  8 🖃
         UPDATE tabel
          SET coloana3 = 'MODIFICAT'
  9
         WHERE id_tabel in (v_id_tabel1, v_id_tabel2)
 10
         RETURNING coloana3
 11
 12
          INTO v coloana;
 13
 14
          DBMS OUTPUT.PUT LINE('SUCCESS');
 15
    EXCEPTION
 16
         WHEN TOO MANY ROWS THEN
 17
              DBMS OUTPUT.PUT LINE('Mai multe linii!');
 18
 19
          COMMIT;
 20
     END;
 21
Script Output X DQuery Result X
🌶 🤌 🖥 🚇 📃 | Task completed in 0.045 seconds
Mai multe linii!
PL/SQL procedure successfully completed.
```

Așadar, instrucțiunile DELETE cu RETURNING și UPDATE cu RETURNING se comportă la fel: prezintă erori atunci când sunt mai multe linii, dar nicio eroare atunci când nu sunt date. În cazul din urmă, valorile returnate (RETURNING) sunt înlocuite cu NULL, fapt datorat negăsirii acestora în înregistrările deja existente.